

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
z przedmiotu muzyka klasa 7
w Zespole Szkół Publicznych
w Kliniskach Wielkich

Wymagania sformułowano w oparciu
o *“Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej”*
autorstwa *Moniki Gromek, Grażyny Kilbach “Lekcja muzyki”*

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Wymagania ogólne
Ocena niedostateczna: Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.
Ocena dopuszczająca: Uczeń: • niezbyt poprawnie z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej dwie piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, • gra na instrumencie melodycznym gamę i co najmniej dwa utwory przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, • na każdej lekcji próbuje podejmować działania muzyczne (śpiewanie, granie, nauka podstawowych kroków tanecznych itp.) korzystając z pomocy nauczyciela, • dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą, • wymienia niektóre terminy muzyczne, • łączy niektóre nazwy solmizacyjne i literowe z nutami, • wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela lub w grupie.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej trzy piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego,
- z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym co najmniej trzy melodie przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- wymienia i rozumie niektóre terminy i pojęcia muzyczne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa co najmniej cztery piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra co najmniej cztery melodie na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- próbuje wykonywać samodzielnie proste rytmy –gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut,
- zna podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej trzy nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 7 klasy,

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa pięć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej jedną piosenkę z repertuaru dodatkowego.
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych pięć melodii przewidzianych w programie nauczania,
- potrafi rytmizować teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i rozumie podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej cztery nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 7 klasy,

Ocena celująca:

Uczeń:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa co najmniej sześć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej dwie piosenki z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na instrumentach melodycznych co najmniej pięć melodii z podręcznika oraz co najmniej dwie melodie z repertuaru dodatkowego,

- zna zapis nutowy oraz umie się nim posługiwać,
- potrafi ułożyć melodię z gamy C-dur i zagrać ją na instrumencie melodycznym,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- rozpoznaje brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- zna terminy i pojęcia muzyczne oraz stosuje je w trakcie śpiewania i grania na instrumentach melodycznych,
- podaje co najmniej pięć nazwisk wybitnych kompozytorów z programu 7 klasy,

Formy sprawdzania wiedzy:

- śpiewanie zadanej piosenki solo lub w grupie, a cappella lub z podkładem muzycznym,
- granie na dzwonkach ,
- wyklaskanie ciągu rytmicznego,
- aktywna i twórcza praca na lekcji,
- karty pracy
- prezentacje

I półrocze - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny Klasyfikacja śródroczna

Temat	Ocena dopuszczająca (2) Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli opanował poniższe wymagania:	Ocena dostateczna (3) Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli opanował wymagania na oceną dopuszczającą, a ponadto:	Ocena dobra (4) Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Ocena bardzo dobra (5) Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Ocena celująca (6) Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
1. Co nam w duszy gra?	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i wymagania edukacyjne na poszczególne oceny, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem. Piosenka „Co nam w duszy gra” umożliwi muzyczne rozpoczęcie roku. Gra „Wędrujące kubki” i ćwiczenia taneczne są dla uczniów okazją do wspólnej zabawy po wakacjach.				

2. Śpiew w różnych odsłonach	● zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie piosenkę <i>Muza, muzyka</i>	● razem z grupą podejmuje próbę śpiewa scatem melodię z <i>Marsza tureckiego</i> W.A. Mozarta	● w grupie śpiewa scatem melodię z <i>Marsza tureckiego</i> W.A. Mozarta ● wymienia poznane techniki wokalne	● wykonuje solo piosenkę <i>Muza, muzyka</i> ● wymienia techniki wokalne i je charakteryzuje ● wykonuje beatbox	● śpiewa scatem solo melodię z <i>Marsza tureckiego</i> W.A. Mozarta
3. Solo i na głosy.	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i>	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i> (każdy głos osobno)	● gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i> (każdy głos oddzielnie)	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i> (w wielogłosie) ● gra w grupie melodię <i>Za</i>	● samodzielnie gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i> (w wielogłosie)

		● używa terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową		● wyjaśnia znaczenie terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową	
4. Niezwykłe instrumenty i mechanizmy grające.	● zachęcony przez nauczyciela podejmuje próbę gry w grupie <i>Kołysanki</i> J. Brahmsa	● gra w grupie <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa	● wymienia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające	● omawia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające	● gra solo <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa
5. Mistrz i uczeń.	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Maestro szkolnych nut</i>	● wyjaśnia kim jest wirtuoz	● gra w grupie utwór <i>Plaisir d'amour</i>	● gra solo utwór <i>Plaisir d'amour</i> ● wymienia znanych wirtuozów	
6. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				

7. Instrumenty elektryczne, elektroniczne i ...	● zachęcony przez nauczyciela podejmuje próbę gry na flecie refrenu piosenki <i>Słodkiego, milego życia</i>	● gra w grupie refren piosenki <i>Słodkiego, milego życia</i>	● wymienia instrumenty elektryczne i elektroniczne	● odróżnia instrumenty elektryczne od elektronicznych ● omawia działanie instrumentów elektrycznych i elektronicznych	● gra solo refren piosenki <i>Słodkiego, milego życia</i>
8 i 9. Rodzaje i style muzyki.	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Czterdzieści słów</i> ● wymienia różne rodzaje muzyki	● gra w grupie melodię <i>Amazing Grace</i>	● charakteryzuje poznane style muzyczne	● wykonuje solo piosenkę <i>Czterdzieści słów</i> ● rozpoznaje omawiane rodzaje muzyki i style muzyczne,	● gra solo melodię <i>Amazing Grace</i>
10. Piosenki partyzanckie.	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Idą leśni</i>	● gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (pojedynczy głos)	● realizuje akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>	● wykonuje solo piosenkę <i>Idą leśni</i> ● gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny</i>	● gra solo melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (w dwugłosie)

				<i>deszcz</i> (w dwugłosie) ● układa akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>	
11. Z dziejów muzyki – klasycyzm.	● śpiewa unisono piosenkę <i>Alfabet</i> ● zachęcony przez nauczyciela gra w grupie fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> korzystając z pomocy nauczyciela	● gra w grupie fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> popołniając błędy	● wyjaśnia, na czym polega styl galant ● gra w grupie fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>	● śpiewa piosenkę <i>Alfabet</i> w dwugłosie ● rozpoznaje utwory utrzymane w stylu galant	● gra solo fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>

12. Ludwig van Beethoven - „Oda do radości”.	• śpiewa w grupie <i>Odę do radości</i> • z pomocą i zachętą nauczyciela podejmuje próbę gry w grupie <i>Ody do radości</i>	• gra w grupie <i>Odę do radości</i> z niewielką pomocą nauczyciela	• gra w grupie <i>Odę do radości</i>, • wymienia tytuły utworów L. van Beethovena	• śpiewa solo <i>Odę do radości</i> • gra solo <i>Odę do radości</i> • opowiada o życiu i twórczości L. van Beethovena	
13. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
14. Boże Narodzenie na świecie.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Zimowy cudny świat</i> • omawia zwyczaje świąteczne w wybranych krajach	• zna zwyczaje bożonarodzeniowe w wybranych krajach	• gra w grupie utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World</i>	• wykonuje solo piosenkę <i>Zimowy cudny świat</i> • gra solo utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World</i>	
15. Wokalne zespoły kameralne.	• wykonuje w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>	• definiuje pojęcia: kompozycja, obsada, zespół kameralny, –	• rozpoznaje muzykę kameralną i wymienia przykłady	• wykonuje solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>	• gra fragment tematu z filmu <i>Różowa pantera</i> na flecie lub na

	• wymienia nazwy zespołów kameralnych ze względu na ilość osób w nich grających	podaje, gdzie jest wykonywana muzyka kameralna	zespołów kameralnych, • wymienia skład instrumentalny kwartetu smyczkowego i kwintetu instrumentów dętych blaszanych	• charakteryzuje muzykę kameralną i omawia jej aparat wykonawczy	dzwonkach, – wymienia wybitnych twórców muzyki kameralnej
16. Kameralnie i orkiestrowa–zespół instrumentalne.	• zna pojęcie orkiestry • wie, jaką funkcję pełni dyrygent	• wymienia rodzaje orkiestry	•	• charakteryzuje poszczególne typy orkiestr	

17. Pobawmy się w wariacje.	● za namową nauczyciela podejmuje próbę gry tematu i jednej wariacji z utworu J. Bogackiego Wariacje na temat „Ody do radości”	● gra temat i jedną wariację z utworu J. Bogackiego Wariacje na temat „Ody do radości”	● omawia formę wariacji	● gra cały utwór J. Bogackiego Wariacje na temat „Ody do radości” ● wyjaśnia, na czym polega tworzenie kolejnych wariantów tematu muzycznego	
------------------------------------	--	--	---	---	--

18. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
-------------------------------	---	--	--	--	--

II półrocze - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Klasyfikacja roczna- uczeń spełnia wymagania I i II półrocza

19. Z dziejów muzyki-romantyzm.	● zachęcony przez wykonuje w grupie pieśń <i>Życzenie</i>	● wykonuje w grupie pieśń <i>Życzenie</i> ● gra w grupie <i>Serenadę</i> F. Schuberta	● wyjaśnia, na czym polega styl brillant	● wykonuje solo pieśń <i>Życzenie</i> ● wymienia polskich kompozytorów romantycznych (innych niż F. Chopin i S. Moniuszko)	● gra solo <i>Serenadę</i> F. Schuberta
20. Twórczość Fryderyka Chopina.	● zachęcony przez nauczyciela gra melodię pieśni <i>Wiosna</i>,	● gra melodię pieśni <i>Wiosna</i>	● wymienia utwory F. Chopina	● omawia twórczość F. Chopina i wymienia utwory kompozytora	● gra fragment utworu F. Chopina <i>Mazurek F-dur</i>

	● wie kim był Fryderyk Chopin				
21. Polonez. Opracowanie artystyczne muzyki ludowej.	● zachęcony przez nauczyciela śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (I głos w refrenie)	● wymienia cechy charakterystyczne poloneza	● tańczy krok podstawowy poloneza i wykonuje figury tego tańca	● wyjaśnia, na czym polega opracowanie artystyczne muzyki (stylizacja), i podaje konkretne przykłady	● śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (II głos w refrenie)

				stylizacji	
22. Stanisław Moniuszko i opera.	● Zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie pieśń <i>Prząśniczka</i>	● wykonuje w grupie pieśń <i>Prząśniczka</i> ● gra w grupie melodię pieśni <i>Prząśniczka</i> ● zna pojęcie opera	● wymienia utwory S. Moniuszki ● omawia formę opery z wykorzystaniem poznanych terminów	● wykonuje solo pieśń <i>Prząśniczka</i> ● gra solo melodię pieśni <i>Prząśniczka</i>	● omawia twórczość S. Moniuszki i wymienia utwory kompozytora, podaje tytuły najbardziej znanych oper i wskazuje ich twórców
23. Balet i taniec klasyczny.	● zachęcony przez nauczyciela i z dużą jego pomocą gra w grupie temat <i>Odetty z baletu Jezioro łabędzie</i>	● gra w grupie temat <i>Odetty z baletu Jezioro łabędzie</i>	● omawia formę baletu z wykorzystaniem poznanych terminów	● wymienia tytuły najbardziej znanych baletów i wskazuje ich twórców	● gra solo temat <i>Odetty z baletu Jezioro łabędzie</i>
24. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
25. Z dziejów muzyki- muzyka XX w.	● zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie piosenkę <i>Wrażenia</i>	● wykonuje w grupie piosenkę <i>Wrażenia</i> ● zna najbardziej charakterystyczne zjawiska w muzyce XX w.	● omawia najbardziej charakterystyczne zjawiska w muzyce XX w.	● wykonuje solo piosenkę <i>Wrażenia</i> ● omawia twórczość najważniejszych przedstawicieli muzyki XX w	
26. Folk i country.	● zachęcony przez nauczyciela śpiewa w grupie	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Pędź konie</i>	● realizuje ostinato rytmiczne do refrenu piosenki <i>Pędź konie</i>	● rozpoznaje utwory reprezentujące muzykę folk i country	● gra solo melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i>

	piosenkę <i>Pędzą konie</i>, • podejmuje próbę w grupie gry piosenki <i>Hej Zuzanno!</i>	• gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i> • wymienia rodzaje akompaniamentu	• wykonuje układ taneczny w stylu country • omawia charakterystyczne cechy muzyki folk i country	• wymienia rodzaje akompaniamentu i je omawia z wykorzystaniem poznanych terminów	• śpiewa solo piosenkę <i>Pędzą konie</i>
27. Jazz, czyli wielka improwizacja.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Szalony jazz</i>	• gra w grupie melodię <i>Jericho</i>	• wykonuje kanon <i>Swingowy rytm</i> • omawia muzykę jazzową	• wykonuje solo piosenkę <i>Szalony jazz</i> • gra solo melodię <i>Jericho</i> • charakteryzuje muzykę jazzową z wykorzystaniem poznanych terminów oraz wymienia najsłynniejszych jazzmanów	•
28. Na estradzie-pop, rock, muzyka rozrywkowa.	• wykonuje w grupie piosenkę <i>To jest rock and roll</i>,	• wie czym charakteryzuje się muzyka rozrywkowa	• omawia zagadnienia dotyczące muzyki rozrywkowej	• wykonuje solo piosenkę <i>To jest rock and roll</i>	• charakteryzuje różne rodzaje muzyki rozrywkowej
29. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
30. Z muzyką dalej w świat!	• wykonuje w grupie piosenkę <i>Radość najpiękniejszych lat</i>	• wyjaśnia znaczenie kilku wybranych terminów poznanych w trakcie roku szkolnego		• wyjaśnia znaczenie kilku wybranych terminów poznanych w trakcie roku szkolnego	
Ocenę niedostateczną–uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy siódmej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu siódmej klasy.					

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotu MUZYKA

Dysleksja rozwojowa:

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić większą ilość ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnić z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), dotyczy w przypadku opanowania kroków podstawowych tańca;
- wielokrotnie tłumaczyć i wyjaśniać zasady i reguły różnych zadań muzycznych;
- pozwalać na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych;
- liberalnie oceniać wytwory artystyczne ucznia (śpiew, gra na instrumencie);
- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

Dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- umożliwić ustne zaliczenie danej partii materiału;
- umożliwić wykonanie pracy pisemnej pismem drukowanym lub na komputerze. - używanie zeszytu formatu A4 lub A5, ale z szerszą liniaturą, szczególnie w przypadku problemów grafomotorycznych.

Dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- podczas prac pisemnych nie oceniać popełnianych błędów ortograficznych, a skupić się na znajomości treści danego materiału;

Dyskalkulia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia (np. w przypadku metrum i wartości nut).

Inteligencja niższa niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- unikać abstrakcyjnych, trudnych dla ucznia pojęć;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizować nadmiar rozpraszających bodźców;
- dbać o wymianę informacji między nauczycielami i rodzicami na temat osiągnięć
- umożliwić opanowanie tylko części zadanego materiału;
- umożliwić wykonanie utworu przy pomocy nauczyciela;

- umożliwić wykonanie tylko części utworu;
- dawać uczniom odczuć, że to co robią jest ważne i ciekawe

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;

Uczniowie z ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- wydawać jasne, precyzyjne polecenie (na raz tylko jedno polecenie);
- formułować informacje dotyczące pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty;
- przypominać o regułach;
- skupiać uwagę ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie;
- często chwalić ucznia za pozytywne zachowanie;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- w miarę potrzeby opracować zrozumiały dla ucznia kontrakt (może być w formie ustnej);
- zapewnić uczniowi miejsce w pierwszej ławce.

Uczniowie słabosłyszacy

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- eliminować zbędny hałas w klasie;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)

- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopia i udostępniali je koledze;
- aktywizować dziecko do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszącego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- zadawać więcej ćwiczeń muzyczno – teoretycznych, ze względu na brak dokładnej percepcji muzyki;
- aktywizować do zadań ruchowych.

Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwie umiejscowić dziecko w klasie, zapewniając dobre oświetlenie i widoczność;
- udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej;
- podawać modele i przedmioty do obejrzenia z bliska, np., jeśli to możliwe instrumenty, plansze ze znakami muzycznymi;
- zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużyć czas na wykonanie określonych zadań);
- umożliwić dziecku korzystanie z płyt z nagraniami utworów omawianych na lekcji;
- umożliwić wykonanie prac metodą projektu na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;
- często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie z zespołem Aspergera

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- eliminować bodźce rozpraszające;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- popierać informacje słowne tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawiać nowe pojęcia w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- powtarzać polecenia, sprawdzać stopień zrozumienia polecenia, czekać aż uczeń rozpocznie pracę;
- używać krótkich zdań i podawać jasne instrukcje;
- zachęcać ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używać prostego i jednoznacznego języka;
- kreatywnie wykorzystywać zainteresowania ucznia np. angażować go do działań muzycznych takich jak śpiew w chórze, czy gra na instrumencie;
- często stosować tzw. pozytywne wzmocnienia: pochwały nagradzanie;
- dzielić zadania na wieloetapowe krótsze części;
- sprawdzać wiedzę ucznia w formie jaką preferuje (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

Uczniowie z Autyzmem

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;

popieranie informacji słownej gestami, mimiką;

- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, płucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazywanie emocji;
- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- przystosować otoczenie klasowe ograniczając ilość przeszkód (np. podczas nauki tańca);
- w przypadku nieczytelnego pisma umożliwienie uczniowi wykorzystywania komputera do sporządzania notatek i pisanie prac;
- w sytuacji, kiedy uczeń nie może sporządzać notatek samodzielnie lub na komputerze przygotowanie dla niego skróconej notatki z rysunkami i schematami;
- wydłużyć czas przeznaczony na wykonywanie danego zadania;
- z uwagi na szybszą męczliwość i trudność w koncentracji uwagi organizować przerwy przeznaczone na odpoczynek;
- podczas oceniania dostrzegać wysiłek włożony w wykonywane zadanie;
- zachęcać do współpracy w grupie;
- w przypadku dziecka z afazją obserwować, słuchać i podążać za dzieckiem;

- umożliwić fonogestykę w przypadku problemów ze śpiewem;
- nie wywoływać do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się;
- wydłużyć czas na odpowiedź ustną.

Uczeń zdolny

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stosować indywidualne formy pracy na lekcji;
- umożliwiać poszerzanie wiedzy poprzez udział w formach rozwoju zainteresowań (chór szkolny, zespół instrumentalny, szkoła muzyczna);
- przygotować do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;
- różnicować obszerność i terminowość prac; |
- poszerzać treści programowe z muzyki;
- zwiększyć wymagania edukacyjne;
- przydzielanie trudniejsze zadania podczas pracy grupowej lub indywidualnej (np. wykonanie partii solowej utworu, prezentacja – samodzielne przygotowanie fragmentu lekcji);
- stwarzać sytuacje wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych (np. własne kompozycje, recenzje z koncertów itp.);
- różnicować stopień trudności prac klasowych i domowych;
- przydzielać specjalne role np. asystent, konferansjer koncertu itp.;
- powierzyć współorganizację konkursów wiedzy muzycznej – etap szkolny;
- umożliwić przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania (np. przeprowadzenie wywiadu ze znanym muzykiem).